

Ministeries van Infrastructuur en Milieu,
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Defensie, Economische Zaken, Financiën,
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Veiligheid
en Justitie
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
3 februari 2017

Doorkiesnummer
+31 (0)6 3103 7342

Ons kenmerk
LA 17.0063

Uw kenmerk

Onderwerp
Internetconsultatie Invoeringswet Omgevingswet

Geachte heer, mevrouw,

Gasunie Transport Services B.V. en Gasunie Grid Services B.V. (hierna tezamen te noemen: Gasunie) maken graag gebruik van de gelegenheid om een reactie te geven op het concept Invoeringswet Omgevingswet, inclusief de daarbij behorende memorie van toelichting. Deze reactie bestaat uit een algemeen deel, onze visie op de wijzigingen die het omgevingsplan betreffen, het digitale stelsel, het overgangsrecht en een artikelsgewijs commentaar.

I Algemeen

Zoals bij u bekend, is Gasunie een landelijk opererend bedrijf, met ongeveer 1200 stations en een 12.000 km aan buisleidingen, verspreid over heel Nederland. In eerdere reacties ten aanzien van (de uitwerking van algemene regels in) de Omgevingswet hebben wij opgemerkt, dat het "beheren" van de stations en buisleidingen aanzienlijk complexer gaat worden. Dit blijft een punt van zorg/aandacht, ook gelet op het thans voorliggende concept. Een en ander wordt in het vervolg van deze reactie verder toegelicht. Gasunie is, evenals andere landelijke netbeheerders, gebaat bij een passende/geschikte oplossing voor deze beheerstaak en treedt daarover graag met u in overleg.

II Wijzigingen die het omgevingsplan betreffen

- Een van die wijzigingen ziet op de invoering van de "omgevingsplanactiviteit" in samenhang met de "omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk" (ook wel aangeduid als: de knip). Het gevolg van deze wijzigingen is, dat gemeenten zelf in het omgevingsplan kunnen bepalen in welke situatie er een vergunning nodig is voor het realiseren van bouwwerken én welke beoordelingsregels er gaan gelden voor een aanvraag om vergunning. Tot nu toe geldt hier een landelijke regeling. Voor alle landelijke netbeheerders betekent dit dat er geen sprake meer is van een "standaard" landelijke regeling: elk omgevingsplan, sterker nog elke locatie binnen het omgevingsplan, dient op zijn eigen merites te worden beoordeeld. De kenbaarheid van geldende regels is juist met het oog op het beheren van de stations en alle buisleidingen die onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen vallen van groot belang. Dit betekent dat Gasunie, nog meer dan nu, op de hoogte dient te zijn én blijven van de verschillende regels in de omgevingsplannen. Immers de systematiek in wet- en regelgeving vereist dat eventuele onjuistheden tijdig worden gesignaleerd en worden aangevochten, anders wordt de rechtmatigheid van het omgevingsplan in een later stadium tegengeworpen. Gasunie ziet dit dan ook als een verzwaring van haar

beheerstaak ten opzichte van de huidige situatie en wil graag met u op zoek naar een praktische oplossing.

- Overigens maakt Gasunie zich zorgen over het decentraal neerleggen in het omgevingsplan van de regels ten aanzien van het bouwen, met name als het gaat om activiteiten in de nabijheid van activiteiten met gevaarlijke stoffen. Dit vraagt om de nodige kennis en kunde ten aanzien van de risico's van die activiteiten. Weliswaar dienen bij het vaststellen van omgevingsplannen de instructieregels van het Rijk en de provincie in acht te worden genomen, daarmee blijft de mogelijkheid bestaan, dat gemeenten hier onvoldoende rekening mee houden. Indien u van mening blijft, dat (externe veiligheids)risico's niet aan decentralisering in de weg staan, ziet Gasunie graag een betere borging in wet- en regelgeving. Voor buisleidingen¹ kan een oplossing zijn om de belemmeringenstrook aan te wijzen als beperkingengebieden, zoals bij rijkswegen², en voor de stations kunnen dat de omgevingsveiligheidsafstanden zijn. Aanwijzing als beperkingsgebied betekent opname in het digitale stelsel³, waardoor het voor een ieder zichtbaarder is. Dit betekent ook een vermindering van het risico.
- In paragraaf 2.2.1.3 van de memorie van toelichting (splitsing vergunningplicht bouw) wordt opgemerkt, dat voor een deel van de huidige categorie van (omgevings-) vergunningvrije bouwwerken de huidige landelijke uniforme opzet kan worden gehandhaafd. Genoemd worden infrastructurele voorzieningen, zoals lantaarnpalen en wegbewijzeringsborden.
Gasunie ziet graag dat:
 - a. deze landelijke regeling voorziet in een vergunning-/meldplicht als het gaat om het realiseren van dergelijke voorzieningen in een belemmeringenstrook rondom een buisleiding als bedoeld in het Bevb⁴;
 - b. het huidige artikel 3, lid 7, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht in deze landelijke regeling gehandhaafd blijft, met het oog op (landelijke) eenduidigheid.

III *Het digitale stelsel*

In paragraaf 2.1.4 MvT wordt ingegaan op de werking van het digitale stelsel. De digitalisering is noodzakelijk om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te halen. Het dient met name het gebruiksgemak, het inzicht in het omgevingsrecht en betere en snellere besluitvorming. Met het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO) krijgt de gebruiker één digitaal loket. Via het loket hebben burgers, bedrijven en overheden één gebruiksvriendelijke toegang tot de relevante gegevens over de (kwaliteit van de) fysieke leefomgeving en tot omgevingsdocumenten⁵.

Een goed werkend systeem is derhalve een cruciaal vereiste. Dit systeem dient om te kunnen gaan met het op regelmatige basis verwerken enorme hoeveelheden data. Alleen al voor Gasunie gaat het om grote hoeveelheden gegevens. Gegevens die Gasunie nu reeds levert ten behoeve van de risicokaart en het risicoregister. Tegelijkertijd kan het digitale stelsel een oplossing bieden voor het eerder genoemde beheer van de veilige en ongestoorde aanwezigheid van buisleidingen en stations. Bijvoorbeeld door aanwijzing van de belemmeringenstrook en/of de veiligheidsafstanden als "beperkingengebied". Deze maken dan immers direct onderdeel uit van het digitale stelsel. Ook in de overgangsfase kan dit voordelen opleveren.

¹ Die thans onder het Bevb vallen.

² Zie artikel 2.21a Omgevingswet.

³ Zie III Het digitale stelsel.

⁴ Zie ook onze reactie op het Besluit kwaliteit leefomgeving d.d. 15-09-2016, [LA 16.0541](#).

⁵ Zie ook onder Artikelsgewijze opmerkingen voor wat betreft de omgevingsdocumenten.

IV Overgangsrecht – overgangsfase

- De voorgestelde periode van 10 jaar voor de overgangsfase is lang. Deze overgangsfase geldt bovendien ook voor bestemmingsplannen en beheersverordeningen, die nog niet digitaal zijn (vastgesteld). Een substantieel deel hiervan voldoet niet aan het in artikel 19 van het Bevb neergelegde vereiste, dat Bevb-buisleidingen opgenomen dienen te zijn in deze ruimtelijke plannen. Dit terwijl deze datum op 1 januari 2016 is verstreken. Gasunie merkt in dit kader op, dat dit gevolgen heeft voor de kenbaarheid voor derden: zeker bij ondergrondse infrastructuur brengt dat een (veiligheids)risico met zich. Daar komt nog het deze week bij de Tweede Kamer ingediende wetsvoorstel tot wijziging van de (Invoeringswet) Wet ruimtelijke ordening bij. Dit wetsvoorstel strekt tot het afschaffen van de actualiseringsplicht van bestemmingsplannen en beheersverordeningen, voor zover deze elektronisch raadpleegbaar zijn. Als deze ruimtelijke plannen nu niet voldoen aan het Bevb, dan kan deze situatie als gevolg van het voorgestelde overgangsrecht nog vele jaren in stand blijven.

- Verder vraagt Gasunie zich af, in hoeverre er voldoende aandacht is voor de overgangsfase met betrekking tot de tijdelijke omgevingsplanregels (artikel 22.2 Omgevingswet). Dit artikel roept onder meer de volgende vragen op:
 - a. Hoe wordt omgegaan met de situatie, dat in de praktijk niet voldaan wordt aan de algemene regels? Vaak gaat dit om historisch gegroeide situaties⁶. Wat betekent dat voor de overgangsfase?

Gasunie ziet graag, dat (het overgangsrecht bij) de invoering van de Omgevingswet mede wordt aangegrepen om een oplossing (maatwerk) te zoeken voor deze historische gegroeide situaties. Dit ter voorkoming van kostbare en/of ingrijpende maatregelen. Het spreekt voor zich, dat de veiligheid daarbij niet in geding kan zijn.

 - b. Hoe gaat de "vertaling" van bijvoorbeeld het geluidsniveau uit artikel 2.17 Activiteitenbesluit? Hoe gaat dat "verankerd" worden in het omgevingsplan? Weet een gemeente hoeveel geluid(sruimte) een activiteit voortbrengt? En wat gebeurt er met bijvoorbeeld maatwerkvoorschriften, oude rechten?

Gasunie ziet graag, dat dit op een voor een ieder inzichtelijke en herkenbare wijze gebeurt.

V Artikelsgewijs commentaar

- Artikel 10.1a Omgevingswet
De toelichting en het artikel zijn met elkaar in tegenspraak. Het artikel spreekt enkel over afdeling 10.2 en niet ook over afdeling 10.3.

- Artikel 16.2 Omgevingswet
 - a. de voorbereidingsbescherming als bedoeld in afdeling 4.2:

in het ontwerp Omgevingsbesluit was het (oude) voorbereidingsbesluit aangewezen als omgevingsdocument. Hoe wordt dat in de nieuwe situatie? Het ontbreekt in ieder geval in artikel 16.2 Omgevingswet.

 - b. de omgevingsplanactiviteit:

deze activiteit kan zowel in overeenstemming als in strijd met het omgevingsplan zijn. Het verzoek is om de omgevingsplanactiviteit, voor zover daarbij sprake is van strijd met het omgevingsplan, aan te wijzen als omgevingsdocument als bedoeld in artikel 16.2. Dit met het oog op de kenbaarheid voor derden én derhalve op de werking van het digitale stelsel als zodanig.

⁶ Zie ook de reactie op het Besluit activiteiten leefomgeving d.d. 16-09-2016, [LA 16.0540](#).

VI Ondersteuning zienswijzen derden

In aansluiting op onze reactie wijst Gasunie u voorts op de door de vereniging Netbeheer Nederland (NbNL), de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) ingediende zienswijzen. De zienswijzen van NbNL en NVDE, welke laatste vooral de energietransitie als invalshoek heeft, worden door Gasunie (als lid) ondersteund.

VII Ter afsluiting

Gasunie verzoekt u bij de vervolmaking van dit concept rekening te houden met bovenstaande op- en aanmerking. Indien daar behoefte aan bestaan, zijn wij uiteraard bereid tot het geven van een nadere toelichting. @@@En waar nodig: meedenken.....

Met vriendelijke groet,

A.M. van Winden